



PLPR.055.15.2022.MI
Warszawa, 05 stycznia 2023

Zawiadomienie

Minister Zdrowia, działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), zawiadamia o sposobie załatwienia petycji z dnia 31 października 2022 r. w celu uściślenia regulacji prawnej zawartej w art. 99 ust. 3b ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2022 r. poz. 2301) – dalej: „upf”, w sposób negatywny.

Uzasadnienie

W dniu 4 listopada 2022 r. do Ministerstwa Zdrowia wpłynęła petycja, w której zwrócono się o uściślenie regulacji prawnej zawartej w art. 99 ust. 3b upf, że wprowadzone ustawą zmieniającą z dnia 7 kwietnia 2017 r. ograniczenia geograficzne i demograficzne nie dotyczą lokali aptek, których przygotowania do prowadzenia aptek ogólnodostępnych zostały podjęte przed datą wejścia w życie cyt. ustawy zmieniającej, to jest do 25 czerwca 2017 r. (np. poprzez uzupełnienie ust. 3d).

Wnoszący petycję zauważył, że w jego przekonaniu kwestionowany stan prawny, wprowadzony ustawą zmieniającą, narusza prawa nabyte właścicieli lokali aptek, uzależniając wykorzystanie takich lokali od podmiotów prowadzących te apteki, gdyż ich rezygnacja spowoduje konieczność przebudowy tych lokali na inne cele, bowiem przed wprowadzeniem ww. ograniczeń w odległości mniejszej niż 500 metrów powstało niekiedy nawet kilka aptek, co było zgodne z ówczesnym prawem.

Taki stan w ocenie wnoszącego petycję w praktyce uniemożliwia zmianę podmiotu prowadzącego aptekę, w lokalu specjalnie do tego przygotowanym i prawnie potwierdzonym w decyzji administracyjnej, w sytuacji gdy podmiot prowadzący aptekę rażąco narusza przepisy sanitarne, jak też inne, w tym podatkowe. Wydaje się, że za wnioskowanym uściśleniem prawa przemawia orzecznictwo odnoszące się do „ochrony interesów w toku”, na przykład wyrażone w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lutego 2015 r., sygn. akt P 10/11.

Odpowiadając na powyższą petycję, Minister Zdrowia wskazuje, że w jego ocenie przedstawione propozycje nie zasługują na uwzględnienie. Zgodzić należy się ze stanowiskiem Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Lublinie, że mocą przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne

(Dz.U. 2017 poz. 1015), ochroną praw nabytych zostali otoczeni przedsiębiorcy, którzy uzyskali zezwolenie na prowadzenie apteki w okresie, gdy nie obowiązywały wymagania geograficzne i demograficzne (art. 2 ust. 2 tej ustawy) oraz dodatkowo podmioty, wobec których wszczęto i prowadzono postępowanie o wydanie zezwolenia na prowadzenie apteki przed wejściem w życie omawianych przepisów (art. 2 ust. 1 ustawy).

Minister Zdrowia nie odczytuje zasadności uwzględnienia w powyższym katalogu właścicieli budynków, w których prowadzona jest, lub planowana jest do prowadzenia działalność apteczna.

Zasada ochrony interesów w toku, która przytoczona została w rzeczonyj petycji, zapewnia ochronę jednostki w sytuacjach, w których rozpoczęła ona określone przedsięwzięcia na gruncie dotychczasowych przepisów. Zasada ta, co wynika z utrwalonego orzecznictwa Trybunału, nie ma charakteru bezwzględny (tak np. w postanowieniu Trybunału Konstytucyjny z dnia 11 września 2014 r., sygn. akt Tw 16/14) i może zostać ograniczona gdy przemawia za tym inna zasada prawnokonstytucyjna. Należy w tym miejscu przypomnieć, że uzasadnieniem do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne było przeciwdziałanie nieprawidłowościom w postaci tworzenia dysfunkcyjny apteki nierealizujący swoich podstawowy zadań i eliminacji z rynku prawidłowo funkcjonujący apteki oraz zagwarantowanie dzięki temu równego dostępu do usług farmaceutyczny. Wszystkie powyższe cele wpisują się w konstytucyjną zasadę ochrony zdrowia. Dodatkowo podkreślić wypada, że zasada państwa prawnego i wynikająca z niej zasada zaufania obywatela do państwa, pewności prawa oraz ochrony praw nabytych nakazują, by zmiana prawa dotychczas obowiązujący, która pociąga za sobą niekorzystne skutki dla sytuacji prawnej podmiotów, dokonywana była z zastosowaniem techniki przepisów przejściowy, co też miało miejsce w ramach ww. ustawy.

Abstrahując od powyższego, wskazać można, że naruszenia prawa własności lub innych praw majątkowy na gruncie ochrony interesów w toku dotyczyć musi sytuacji konkretny i rzeczywisty strat. W stanie faktyczny przytoczony przez Wnoszący petycję wątpliwym wydaje się oczywista niemożność przeznaczenia lokalu na inne cele. Odnotować przystoi, że samo niespełnienie kryterium geograficzny czy demograficzny nie przesądza machinalnie o niemożności zlokalizowania apteki w konkretny lokalizacji. Wprowadzony ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne przepis art. 99 ust. 3e umożliwi Ministrowi Zdrowia wyrażenie zgody na wydanie przez wojewódzki inspektora farmaceutyczny zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępny z pominięciem tych ograniczeń, jeżeli powstanie apteki podyktowane byłoby ważny interesem pacjentów oraz koniecznością zapewnienia im dostępu do produktów leczniczy.

Mając powyższe na uwadze i jak wskazano na wstępie, Minister Zdrowia nie widzi zasadności implementacji propozycji Wnoszący petycję, zatem należało załatwić ją w sposób negatywny.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

z upoważnienia Ministra Zdrowia
Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/